

הגלגול

.א.

ערב שבת

ערב שבת. אני פוסע בסמטאות הריקות של העיר. היא שותקת, אולם איני יכול להתענג על שקט זה. לצדי, לעתים מאחוריי, פוסע הערבי, כמו צל. לפחות האחרים עזבו אותנו לזמן מה. לאן הלכו? אין לדעת. שמעתי על הפגנה גדולה שנערכה בתל אביב. יתכן שיצאו אליה ונשארו שם. אבל עוד אשוב אליהם. הערבי שלי, הוא קלישאה. גם האחרים קלישאה, אבל עוד אשוב אליהם. מה הופך אותך לקלישאה? ראשית, היציאה שלך, מתוך אתר הבניה שקם על מרפסת השירות שלי. שנית, לבושו: כובע גרב כתום בוהק; סוודר בצבע זהה, צעקני, שבנוסף לצבעו הכתום נוספו אליו פסים כחולים-לבנים לרוחבו, כה חסר-טעם עד שבחוגים מסוימים היה יכול להיחשב, דוקא בשל כך, ליצירת אמנות; מכנסיים חומים רחבים באופן מגוחך ביחס לגזרתו הרזה, מרובכים כתמי טיח. אולם הבנאלי ביותר, וזו שלישית, הוא המשפט היחיד ששמעתי אותו אומר עד כה, ושעליו הוא חוזר כמו תקליט סרוט: "מה רוסה בן אדם חוס מקסת ברנסה מנשאן ילדים שלו".

הוא משתרך אחריי לכל מקום. כמה פעמים כבר הפתיע אותי במהלך עסקיי בשירותים (התחבא שם מאחורי העציץ ומברשת צבע בידו, מעמיד פנים כאילו הוא מסייד את הקיר), או שפתח את וילון המקלחת שלי (בפעם הראשונה הבהיל אותי כהוגן, אולם מאז - הדבר הפך להרגל - בכל פעם ששאלתי לרצונו רק הביט בי במבט מזוגג, ונפנף לעומתי בשפכטל שלו), או שמצאתי אותו יושב אל שולחן האוכל שלי, בוהה בטלוויזיה בערוץ מוסיקה ערבי; משקה את העציצים במרפסת; או יוצא אליה על מנת לערבב טיח, בדלי ששימש אותי עד כה לשטיפת הרצפה. עניין אחרון זה, אני מניח שניתן לקרוא לזה ריפוי בעיסוק, שהוא יכול להמשיך בו כמה שעות ללא מנוחה וללא מטרה נראית לעין. על כל אלו עוד הייתי יכול למחול, אולם דבר אחד שהוא עושה מוציא אותי מהכלים: בתחילה עוד היתה בו אדיבות כלשהי להעביר את שעות השינה שלו בהכנסו חזרה למרפסת ממנה יצא, ואילו בימים האחרונים עשה לו מנהג לשכב לישון לצדי במיטה. פעמים מספר קרה כבר שהתעוררתי באמצע הלילה מרעש כלשהו, ומשתרתי, בעיניים טרוטות, כמתוך חלום, אחר מקורו, גיליתי אותו משחק בשפמו ומפזם את אום כולת'ום. כן. יש לו שפם. עבה ומסולסל. מה יש לומר, שפם של ערבי. ואם קרה שבקשתי ממנו לשמור על שקט הרי שמיד תקע בי מבט דומה לזה של כלבלב שננזף בידי אדוניו, כך שמהר מאד, בעקבות נקיפות המצפון שהתעוררו בי, חדלתי לבקש ממנו לעשות כך ופשוט התחפרתי לי מתחת לשמיכה, מהדק אותה בכפות ידיי לאוזניי, מקווה בכך לשוב אל השינה המיוחלת.

אבל אם בשלב כלשהו כבר השלמתי עם קיומו בחיי, אף עם גחמה זו שלו לישון עמי (יש להודות על האמת, הלילות קרים בירושלים, חימום יש רק בסלון, הכפור חודר מבעד לאבנים הכבדות, העייפות, ולעתים קיומו של גוף נוסף

במיטתך, אחת כמה וכמה כשמדובר בגוף בשרני, בזרועות העבות, השעירות...גו, כמו שאמרו חכמים, הרי אין רע בלי מעט טוב), הרי שהאירוע הבא היה כבר בלתי נסבל בעליל: ערב אחד, מספר ימים לאחר שהגיע הערבי, שבתני לדירתי עייף בתום יום עבודה שמיאן להסתיים. עמדתי להשתקע בכורסת העור המרווחת שמקמתי מול הטלוויזיה, והנה, מצאתי ברנש זר סרוח עליה. פניתי אליו, לא בלי כעס, ושאלתי לשמו ולמעשיו בביתי. הברנש - לבוש במעין הידור מרושל, ז'קט טווייד קטיפתי בצבע חום, חולצת צווארון מבצבצת תחת אפודה תכולה, משקפיים נטולי עדשות, זקן הרצל ומגבעת - העלה חיוך מאוס על פניו הנלוזות.

"צוף", אמר.

"מה צוף?", שאלתי.

"צוף", חזר ואמר, "שאלת מה שמי."

"ומה אתה עושה בביתי?" שאלתי, ומהרתי להתריע, "אני מבקש ממך לעזוב מ... " אולם הברנש, צוף, קטע את דבריי, ובהתרסה כיוון דבריו אליי רק בעקיפין, בפנותו אל הערבי:

"ציונים קלוניאליסטים. אתה מבין אהמד, לא רק שפלושו לבתים שלכם, עוד יש להם החוצפה לנסות לגרש אותך שוב!" הוא שילח מבט רב-משמעות בפניו של הערבי, אולם נראה שזה לא הבין כלל על מה דיבר. בכל אופן, נראה שחש שלא בנוח מהרוחות הרעות שנשבו ביני לבין צוף זה, ולכן קם ממקומו והלך אל הריפוי בעיסוק שלו, אל דלי הטיח, ובחש בו, כהרגלו, ללא שום מטרה.

צוף קם ופסע בכיוון הערבי.

"האם אתה הבאת אותו הנה?" קראתי כלפי הערבי, שלהפתעתי השיב לשאלתי:

"לא יא זלמה", מלמל, "יסא מן אל כתאב".

"מהספר?"

לרגע סב צוף לאחוריו. הוא הורה בידו על ספר שהיה מונח על השולחן ופתוח באמצעו. אוריינטליזם, של אדוארד סעיד. הכרתי את הספר. הוא היה שלי, ומספר שנים שהעלה אבק בספרייה, מאז קורס בהיסטוריה שלקחתי פעם. עלעלתי בספר, שומע בחצי אוזן את קולו של צוף מבשר לערבי על האימפריאליזם הציוני והאפרטהייד וכיבוש פלסטין וכיוצא בזה, מילים שלא נותרו חסרות מענה, אחרי שנמזגו בקול נוסף שחתך בבשרן בקראו: "אין כזה עם, פלסטין".

מבטי סב ימינה, אל המקום שחשבתי למקור הקול החדש. מעין בית-קראוואן קטן הופיע כבמעשה נס וחנה באיזור המטבח. הנהג, גבר צעיר בעל זקן עבות אדמדם, כיפה סרוגה לראשו וגדילי ציציות משתפלות ממכנסיו, בקע מתוכו וצעד בכיוונם של השניים. משהבחין בנוכחותי נעצר ופצח בטרוניה: "המדינה הפלסטינית היא ירדן, ושיגידו תודה שנתנו להם את זה. אבל לא, אצלם, אתה נותן להם אצבע רוצים את כל היד. ככה זה ערבים".

עוד אני תוהה על קנקנה של הדמות החדשה, והנה התלהטו הרוחות וכמעט שהגיעו לתגרת ידיים. נאלצתי לזנק ממקומי ולהצוץ בין שני הנצים (הערבי המשיך לערבב את הטיח ולא שם לב למתרחש), שצרחו האחד על השני, ותבלו את צרחותיהם ברפרטואר קלאסי של נאצות ויריקות. הדבר נמשך זמן מה, ואיני מתעד את הנאמר שכן נדמה שאפילו לדף הסביל יש גבולות. מאירועי אותו ערב אציין רק את החשוב: החלטנו, לשם שמירה על שלום בית קר, על חלוקת הדירה. הוצאתי נייר דבק שחור מן המגירה וסמנתי גבולות על הרצפה: מה שמערב ומימין לטלוויזיה יהיה האזור של המתנחל ומה שמשמאלה וממזרחה של השמאלני. הערבי יוכל לשהות כרצונו בתחום המזרחי, וכמו כן, בתור פתרון זמני יוכל לעשות בינתיים את לילותיו עמי במיטה.

בעיה רצינית שלא צפיתי אותה התגלעה בעניין השירותים, שנמצאו בחלקה הדרומי של הדירה. המתנחל התעקש שמדובר בחלק מהשטח שלו. השמאלני יכול להשתמש בהם, אולם לגבי הערבי בשום פנים ואופן אינו מסכים, שהרי לא יתכן שיאלץ לעשות את צרכיו יחד עם ערבים. "הוא יכול להשתין בדלי, הם רגילים לזה", אמר וכמעט מוטט בן רגע את השלום השברירי עליו עמלתי במשך שעה ארוכה. אולם הפעם הייתי נחרץ וקטעתי את העימות הנוכחי באפו. אספתי את הערבי בידי ומשכתי אותו לכיוון חדר השינה, מתרה באורחיי הלא קרואים לבל יפרו את ההסכם.

10/1. בוקר

נראה שהלילה לא היה נקי מתקריות. התעוררתי וגיליתי שנדחקתי לקרן זווית של מיטתי. מימיני, נמתח באיברים פרושים על שלושת רבעי המיטה, נחר המתנחל, ואילו את הערבי מצאתי על השטיח שלרצפת המיטה. בשמאלני לא הבחנתי, והטרנסג'נדר (מעט לפני שנרדמתי ראיתי אותו יוצא מתוך ארון הבגדים, אולם אז כבר הייתי תשוש ואדיש מדי מכדי שאתרגש מעניין זה) שכב בחזרה בארון.

נצלתי את הזמן המועט שנותר לי עד שיתעוררו השניים והרהרתי בתגלית ליל אמש. שאלות רבות שהטרידו אותי לא אפשרו לי להרדם מיד. פתחתי את המחשב לשם שיטוט חסר תכלית בפייסבוק, מקווה שמשוהו מן הסטטיות הברוכה שבו יחדור גם לגופי. לאחר זמן מה נתקלתי בפוסט ארוך לעיפה בקבוצה שפתחה מאן דהוא ונקראה "סמולנים", ושהסתבר שהשתייכתי אליה. אציין בהערת אגב שאיני יודע מדוע. אף איני זוכר שאישרתי את הצטרפותי, אולם יתכן שלחצתי על הכפתור בהיחס הדעת. כך או אחרת, מעולם לא הייתי פעיל מדי שם, כה ולכל היותר השתמשתי ברשת החברתית כמבעין עכבר עיר מפותח וסם הרדמה מקומי, נחוץ לעתים, לטמטום השכל. עקבתי מוכנית, באפס עניין, אחרי השרשור, עד שנתקבעה עיני על דמות אחד המגיבים שם. דמות זו מוכרת לי, הרהרתי, ובו ברגע הבזיקה בי ההבנה מהיכן: היה זה לא אחר מאשר השמאלני שלי. המשך שיטוט, הפעם בעל תכלית ברורה, גילה רשת סבוכה של קשרים שהגיעה גם לערבי ולמתנחל. מוזר ומופרך ככל שישמע העניין, נדמה היה לי באותו רגע שעליתי על איזו פיסת מידע חשובה שאולי באמצעותה אוכל לשפוך מעט אור על הפאסאדה שפלשה אל חיי. צעד ראשון, חשבתי. עתה, נותר לי למצוא את הפתרון למצב ביש זה.

הבטתי בשעון. הוא הורה על רבע לתשע. קמתי מהמיטה והתחלתי להתארגן לקראת היציאה לעבודה, מבטיח לעצמי שארד לעומקן של העניין כאשר אשוב הביתה.

ערב

הגיהנום הוא הזולת, אין לי ספק בכך. חזרתי לדירה ומצאתי את הדלת פרוצה. לרגע עלה בי חשש שהמתנחל עולל משהו לערבי, אולם עד מהרה הבחנתי בו יושב על הדלי שלו, עדין בחלקה המזרחי של הדירה, ומסביבו חבורת נשים לבושות שחור. בלא משים מצאתי את עצמי נשאב אל המחזה שהתרחש שם: שתי נשים לימדו אותו את השפה כשם שמלמדים את הילדים הקטנים. כך למשל, אמרו לו את המילה "כיבוש" מספר פעמים, עד שחזר עליה הערבי בצורה שהשביעה את רצונן. לאחר "כיבוש" לימדו אותו "אפרטהייד", "התנחלות", "סובייקט", "קולוניאליזם", "אימפריאליזם"; קצרו של עניין, אין ספק שאוצר מיליו המדולדל הוכפל ואף שולש עתה. אלו היו בחלק המזרחי, ואילו מול הקיר המערבי ראיתי את המתנחל ומספר גברים אחרים מאותו הזן, רגליהם נטועות ברצפה ופלג גופם העליון מתנוענע כמטוטלת בכיוון הקיר והחוצה ממנו, ומלמולי תפילה בוקעים מתחת לשפתותיהם. מימינם הוקמה מחיצה שמצדה האחר עסקו נשים בפעילות דומה, רק שנוסף לנענוע גופן נענעו גם עגלות תינוקות. בשלב מסוים הבחין בי אחד מהם ולאחר שהעניק לי תואר "צדיק" הפציר בי להצטרף למניין. אחר עודד אותי להניח תפילין. פטרתי את שניהם בתואנה הקבועה שלי, המשמשת אותי מימים ימימה. אני לא יהודי, אמרתי. ואכן, מיד הניחו לי לנפשי. עובד כמו קסם, הרהרתי ברגע של שביעות רצון. שעטתי לחדרי, נכנסתי פנימה וטרקתי את הדלת מאחוריי. רעיון הבזיק במוחי: התיישבתי על המיטה, פתחתי את הפייסבוק, והתחלתי לבטל האחד אחרי השני את כל חברויותיי והקבוצות שהשתייכתי אליהן. משסיימתי מעשה זה התחפרתי עמוק מתחת לשמיכתי, מקווה – איני יודע מה נתן לי את התקווה הזו, אבל בשעה של צער אדם נאחז לעתים אף בקנה סוף רצון – שבבוקר יתנדף הכול ויוותר רק כזכרון בלהות עמום.

13/1. לילה

אני מדלג על הכרונולוגיה של הימים הבאים מפאת שעמום. אומר רק זאת: הרעיון שלי לא הניב מאומה, ובמקום שלפחות תדלדל הנוכחות בביתי נדמה שהם רק מתרבים והולכים (במיוחד באזור הימני של ביתי, ככל הנראה מטעמי ילודה גבוהה). כמה פעמים כבר ניסיתי לבטל את הפייסבוק כליל, אולם ללא הועיל. המחשב שלי לא בוחל בשום אפשרות או פיתוי, גלויים ככל שיהיו, על מנת להשאיר אותי מחובר. בתחילה רק השתעל והשתנק מעט, ואילו לאחר מכן העמיד פני תם כאילו אינו מבין את כוונתי, ואם התעקשתי על ביצוע הפעולה מיד פלט מיני אנקות כשל זקנה פולניה, ואז החשיך לעצמו את המסך. משהדלקתי אותו שוב ניסה להסיח את דעתי בשלל פרסומות שהופיעו לפתע על המרקע, ועם כל חלון פרסומת שסגרתי על המסך צצו בחדרי מעצבי פנים שניסו לשחד אותי בעיצוב דירתי חינם אין כסף, נערות בלונדיות שהציעו לי סיגריות מרלבורו, רופאנים אסתטים שהציעו לגלח את שערות חזי או לשפץ לי את

האף, ואפילו - כן, כל כך נמוך הגיע! - שתי זונות אוקראיניות ששידלו אותי ל"מסז' מפנק והרפיה". משהבין שאיני נענה לחיזוריו החל מתנהג באופנים אגרסיביים יותר ויותר, כמו שתקע עצמו למשך ארבע שעות בשביל להתקין תכנה עדכנית של וינדוס, צפצף בקולי קולות והתריע על היותו בסכנה, ובפעם האחרונה אף נשך, כמו כלב משוגע, את ידי!

14/1. בוקר

הבוקר עברתי בספריה הלאומית. היו לי דברים לקרוא לצורך עבודתי, אבל זו לא היתה הסיבה המרכזית לביקורי שם. הסקתי, בהתחשב במאורעות האחרונים, שנכון יותר יהיה לי להתחבר לרשת דרך מחשב ציבורי, באופן שיותר אותי אנונימי. נכנסתי לגוגל והקשתי את נוסח בעייתי, פחות או יותר, במונחים כלליים (הרי אי אפשר היה לצפות ממני שאתחיל לפרט את מה שאפילו ביני לביני קשה לי לשים אותו במילים). כך או אחרת עלי לציין שהופתעתי – איני יודע אם לטובה או לרעה. לא, עדיין איני יכול לומר זאת - מהתוצאות. לחיצה מהירה על הקישור הראשון וכבר הועברתי לפורום "פגועי רשת", שם התחוור לי (שוב, להפתעתי, משום שחשבתי את האירוע לבלתי שכיח בעליל ועד בלתי אפשרי) שאיני הראשון שסובל מבעיה מסוג זה. הפורום היה מוצף הצעות שונות ומשונות של מגיבים, משימוש בשום כנוגד עין הרע, השתטחות על קברי צדיקים, עזיבת הארץ או התאבדות. לפי התגובות להצעות נראה שאף אחת מהן לא עבדה (מלבד, אולי, ההתאבדות). המשכתי להתגלגל מכוח האינרציה המשונה של הייאוש, עד שנתקלתי בתגובה שתפסה את עיניי: מגיב אחד שטען כי יצר פרופילים רבים עד שבלבל את האלגוריתם, וזה, באבחה של טירוף שיש בו תמיד עונג מסוים שבהרס, השמיד לו את כולם, כולל, כמובן, זה הראשון. שווה לנסות, חשבתי. אחרי הכול, מה יש לי להפסיד?

את השעה הבאה העברתי ביצירת פרופילים חדשים, להם הוספתי מידע כיד הדמיון הטובה, מלווה בשלל תמונות שהורדתי מהרשת. אני ג'ינג'יס חאן, כריסטופר קולומבוס, ז'אן ד'ארק, באגס באני, אלוויס, חקלאית אינדונזית מג'קארטה, קניבל מוצהר מפפואה גיניאה. לאחר ששבעתי זהויות סגרת את המחשב, שילמתי למוכר ויצאתי חזרה לדירתי.

ערב

איזה דיכאון.

חנה ארנדט איבחנה את הרוע כבנאלי, והרי הרוע הוא רק פרט אחד מתוך הבנאליות הכוללת של החיים.

חזרתי לדירתי וגיליתי את דלת הכניסה פרוצה שוב. עוד לא הספקתי להציץ פנימה וכבר הותקפתי בידי אישה כלשהי ששאלה למי אני מצביע. דחפתי אותה ללא אומר ונכנסתי פנימה. מכל עבר השתלחו לקראתי מלחמות היהודים, כמו נחשולים כבירים בלב ים המכים ללא רחם בקרשי ספינה רעועה, אשר כמו נקבצו לעיסה עצומה שהקיאה את עצמה אל תוך דירתי המסכנה. כל הרהיטים שלי נעלמו, התמונות נקרעו מהקירות, ובמקומם היה דחוס החלל דוכני תעמולה וסטיקרים צעקניים שכיסו כל חלקה טובה. בדוכן של המזרחיים דקלמו שירה של משוררים מזרחיים (יש משוררים מזרחיים?) והעלו באש את שטר החמישים החדש; בדוכן הכהניסטים צעקו כנגד ההתבוללות והציגו חזיונות אימה של נערות יהודיות חסודות שנגזלו בידי קוזאקים ערבים נכלוליים חובשי כאפיות; הפמניסטיות נחלקו לשלושה מחנות: המחנה ה"שחור" התמקד בתקיפת הכהניסטים בזעקות "הפשיזם לא יעבור" (ונענה בהצעות אלטרואיסטיות של צדיקים שנידבו את כלי זינם כדי לפתור את מה שאבחנו כמצוקתן של הפמניסטיות); בשני, שכונה "מצעד השרמוטות", היו המשתתפות פחות בררניות במיקודן ופשוט חשפו את חזן בפני כל בן אנוש בעל זוג כרומוזומים שונים שעבר בסביבה; ומחנה שלישי של פמניסטיות מזרחיות וערביות צעקו גם בגנות הגברים וגם בגנות הפמניסטיות ה"לבות"; האחים היהודים הציגו אילוסטרציות של בית המקדש השלישי וניסו לשכנע עוברים ושבים לעלות אל ההר; נערים חדורי תשוקה טיפסו על גבעות חול מלאכותי ותבעו לשטח את עזה; מטיפי זעם עמדו על בריקדות וחזו שואות אפוקליפטיות תוצרת הפרסים; אברכים חרדים שרפו פחים והניפו שלטים בגנות הצבא והמדינה הציונית; קומוניסטים נלחמו בקפיטליסטים, תושבי הקיבוצים באנשי עיירות הפיתוח, ואנרכיסטים נגד הגדר וחבורת היפסטרים מבצלאל היו עסוקים בצביעת קירות הדירה בגרפיטי; כל מחנה אחד נלחם נגד מחנה שני וכתר בריתות עם שלישי מלבד הטבעונים, שנלחמו נגד כולם. ברקע, משלימים את התפאורה, קפצו נחמנים חבושי קונדומים לקול מוסיקת טראנס מחרישת אזניים, אולם נדמה שאף לא אחד מהנוכחים הבין מה רצו.

לא היה טעם לנסות להסתגר בחדרי, שכן גם הוא הופקע לטובת קרנבל האימים שהקיף אותי מכל עבר. הלכתי לעבר המטבח ושלפתי בקבוק ערק מן המקרר, נפרשתי על הספה, נחוש בדעתי לאבד את עצמי לדעת.

15/1. בוקר

למחרת אותו לילה התעוררתי בתוך שלולית קיא. הזיכרון האחרון שלי היה מנחמן מעצבן שקפצץ ללא הרף בצד הספה עליה שכבתי חצי מעולף, מזמזם באוזני: "תן חיוך, הכל לטובה". ברגע כלשהו בקשתי ממנו לרכון כלפיי, ואז אימצתי את מלוא כוחותיי ושחררתי אגרוף היישר אל החיוך שלו. פרצתי בצחוק פראי בלתי נשלט, ומיד לאחר מכן, ככל הנראה, איבדתי את ההכרה.

בוקר. לאחר זמן מה

זמן מה עוד שהיתי לסירוגין בין ערות לשינה, עד שהפציעה הכרתי לבסוף מתוך אותו נים לא נים והתמזגה עם העולם שמחוצה לה. על הספה מולי נחרו יוהן ויוהנה, זוג פעילי שלום גרמנים, ואילו סמוך לראשי מצאתי רגל ארוכה, שלאחר מעקב מאומץ של מבטי המטושטש עדין, התחברה סוף סוף אל אגן הירכיים של גרמניה אחרת, ששכבה גם היא נטולת הכרה. לא ניתן לעמוד זמן רב בפני השלום בתודעה מפוכחת.

אספתי את שיירי עצמי מהרצפה ופסעתי בכיוון המקלחת, ובדרך כמעט מעדתי על מספר גופות נוספות. גרמניה אחרת סובבה את גופה שמאלה (רגלי נתקעה בצלעה) בחוסר נוחות, והניחה את ראשה על חזהו של הערבי. ראש גרמני בלונדי אחד מימין וראש שני, גרמני אדמדם, משמאל. לא מספיק עול הכיבוש וגם לשאת את הראשים הגרמנים הכבדים האלו על הלב. לא פשוט. נכנסתי למקלחת, ולאחר שגררתי החוצה חסיד אחד שהתייחד שם עם אלוהי הניאגרה, טרקתי את הדלת, פשטתי את בגדיי המזוהמים, ונתתי למים החמים לשטוף ממני את השגעון.

*

ברור שהתכנית שלי לא עבדה, והייתי צריך לחשב מסלול מחדש. יצאתי מהבית ופסעתי בכיוון נוקטורנו. קצת שקט לסדר את המחשבה, ואחר כך אבין מה הלאה. חוץ מזה, יש לי עוד עבודה להשלים, עניין שנמנע ממני בימים האחרונים, מסיבות מובנות. משהו השתבש בעולם, זה בטוח. הרגישו את זה באויר, שהיה נקי מדי, ובפחי הזבל שאף לא התיימרו לעלות על גדותם. אין מה לומר. תוציא את הזבל מירושלים וכמעט הוצאת את ירושלים מירושלים. לפחות האבנים שידרו קרירות שבשגרה.

נכנסתי לבית הקפה ולאחר ששתיתי שני אספרסו ועישנתי כמה סגריות, שזיכו אותי בחסד התייחדות עם הרהורי, הגעתי למסקנה שאני צריך לדבר עם מישהו. הקשתי בגוגל, מטפלים, ירושלים. כמה מספרים ללא מענה עד שהגעתי לפסיכולוג אחד שענה לי, ולאחר ששכנעתי אותו שמדובר במקרה דחוף, הסכים לקבל אותי באותו יום. קבענו לשתיים בצהריים.

סגרתי את הטלפון. יש לי כמה שעות עד אז שאוכל להקדיש לעבודתי, קבעתי בסיפוק, ואכן התכוונתי לעשות כך, אולם רגע של זכרון מאירועי אמש גרם לי לצאת בהצהרה לוחמנית ששיויתי לה חשיבות לא פחות מהצהרתו של הרצל בבאזל. נכנסתי אל הפרופיל של הפייס, נחוש לסגור אותו הפעם, וכמעט שהצלחתי, אבל חוסר מזל מכופל עצר בעדי. זה התחיל כך: קודם נתקל המלצר בכבל החשמל שהיה מחובר למחשב שלי, ומשם ועד ששקע המחשב שלי בים של קפה היתה הדרך קצרה. זמן מה ביליתי בניקוי וייבוש המכשיר, ולרגע גם היה נדמה לי שהצלחתי, כאשר הנורית נדלקה שוב והדפדפן שאל אותי אם ארצה 'לשחזר את הדפים'. לחצתי כן, לרגע הרהר המחשב, ואז לפתע התחיל לצפצף בבהילות, פולט קולות אנפוף ואנחות כשל אלמנה חסרת מזור. לאחר שניסיתי במשך מספר רגעים להשתיקן

ולא הצלחתי, נאלצתי לקפל את דברי ולצאת מהמקום. לא נורא, חשבתי, אנצל את הזמן להתרגעות. פסעתי בכיוון גן העצמאות, ולאחר שתרתי אחר העץ הנכון לחסות בצלו, נשכבתי על האדמה, הנחתי את התיק לראשי, ועד מהרה נרדמתי.

צהריים

הקצתי מחלום מוזר למדי. הוא לא היה ארוך אבל נדמה לי שניסה לרמוז לי דבר-מה משמעותי. ישבתי בביתי שהיה ריק מתושביו החדשים, ואז התחלתי להרהר באפיזודות הימים האחרונים, וכל פעם שחשבתי על דמות כלשהי הופיעה זו מיד בסלון ומיהרה להתיישב על הספה. אולם למרות שהופיעו רבות מהן, נדמה היה שתמיד נשאר עוד מקום שם. ואז התפתיתי לגעת באחת מהן, אך כשעשיתי זאת מיד התפוגגה זו ונעלמה. גם ידי שנשלחה אליה לא חשה בדבר מוצק, אלא עברה דרכה כאילו היתה עשויה אויר.

צהריים. מעט יותר מאוחר

נותרה לי עוד חצי שעה לפגישה עם הפסיכולוג. קמתי לאטי והתחלתי להלך בכיוון. במרחק בטוח מאחורי ראיתי אדם לבוש במעיל בלשים ארוך. לרגע הצטלבו מבטנו, אך נדמה שהזר לא אבה שאבחין בו, ולכן הסיט את המבט בו ברגע, ונראה כאילו הוא תר אחר דבר מה אחר. נדמה היה לי שאני מכיר אותו. ניסיתי להזכר האם נתקלנו קודם לכן. לא, לא הכרתי אותו, אבל עלתה בי המחשבה שהוא עוקב אחרי מזה זמן מה. בו ברגע הסרתי את המבט ממנו, כמו לסמן לו שלא הבחנתי בדבר. אם הוא אכן עוקב אחרי, אוכל לדעת זאת בקלות. פזמתי איזו נעימה כלאחר יד, ושמתי פעמי בכיוון אחת הסמטאות היוצאות מהגן. לכשיצאתי מזוית הראיה שלו תפסתי מחסה מאחורי גדר אבן גבוהה, מאחוריה לא היה יכול לראות אותי, אולם אני יכולתי להשקיף על מעשיו. לרגע נעמד האיש, תוהה על מקומו, ואחר כך פנה ללכת בכיוון הנגדי. כמה שניות ליויתי אותו במבטי עד שנכנס בסמטה אחרת ונעלם. שחררתי אנחת רווחה והמשכתי. נדמה שעצבי הרופפים מן הימים האחרונים נותנים בי את אותותיהם. אולי כל מה שאני צריך, הרהרתי, זה לילה אחד של שינה טובה ועמוקה.

לילה

חזרתי הביתה ופילסתי את דרכי לחדרי במהירות. כולם הסתכלו עלי כשנכנסתי אבל לא היה אכפת לי. בסלון התקיימה ועידת שלום כלשהי בחסות הגרמנים (אלו תמיד הגרמנים משום מה). כולם דיברו על הצורך להיפתח לנראטיב של

האחר, אך הפתיחה היחידה שחשבו עליה היתה של רגליה של הגרמניה היפה. נו, הנה לכם אופק משותף. טרקתי את הדלת והתישבתי על המיטה, מנסה להחדיר קצת סדר במחשבותי.

הפגישה עם הפסיכולוג היתה עלולה להיות בזבז זמן מושלם, אלמלא התושיה שלי ברגעיה האחרונים. זה התחיל כך: ספרתי לו על הבעיות עם פייסבוק אבל הוא רק ניסה להסב את האחריות אלי.

"אני לא מדמיין את זה".

"לא אמרתי שאתה מדמיין את זה".

חרא לא אמרת. "לא אמרת אבל חשבת".

"ואם חשבת, היכן זה פוגש אותך?" זה פוגש אותי בסלון של הבית שלי, אדיוט.

ככה המשכנו עוד זמן מה. ניסיתי להסב את השיחה למועקה שאוחזת בי מאז הופקע ביטי לטובת הפולשים. הפסיכולוג הנהן לרגע, אבל אז ביקש לשאול אותי מהו בית עבורי, ובעודי מהרהר בתשובה ראויה, ביקש ממני לעבור לשכב על הספה.

עברתי לשכב שם ואת שאר הזמן עד תום הפגישה העברנו בשיחה על הבית בו גדלתי והיחסים בין הוריי. למזלי, לפני שנרדמתי לגמרי הודיע לי הפסיכולוג שתם הזמן שלנו. דבר מה כן הצלחתי אבל לסחוט מאותה פגישה, והוא שלאחר שבשרתי לו בקול שפל על 'עצביי הרופפים', מסר בידי מרשם לקלונקס.

16/1. בוקר

ישנתי לא רע. הסוד, יש לציין, מצוי כבר באזהרות לצרכן. אין לשתות יינות, מודגש עם קו תחתון.

חצי מ"ג קלונקס, 20 מ"ג אסיוול (שמצאתי לחדוותי בארון התרופות שלי) ושתי כוסות יין אדום שלחו אותי למחוזות השינה על נקלה. יתכן גם שהייתי ממשיך לישון עוד שעה שעתיים, אלמלא ויכוח שהתעורר בסלון שלי, ורוחות שהתלהטו עד שחדרו את מסך החלום והעירו אותי לבסוף. כולם הסכימו שקירות הבית זקוקים לצבע, ועתה ניעורה המהומה באיזה צבע ישתמשו. הערבי חשב על ירוק זית (למען האמת לא נראה שהיה אכפת לו יותר מדי, אבל צוף ועוד נערה מסכנה שחצי משיער פדחתה נעדר וחצי שני היה צבוע בכחול ואדום - אמנית מיצג, כך הציגה את עצמה לאחר מכן - הגנו בחירוף נפש על בחירה זו); המתנחל התעקש על כתום, ואילו אצל הטרנסג'נדר נמצאה תכנית צבעונית במיוחד: אדום אש לבנה, כתום נשיפת אפרסק, צהוב לימון אורירי, ירוק תרשיש בינוני, כחול פלדה וחום אוקף, פסים פסים. אך לשיא המהומה הגיעו כאשר הופיעו מספר אברכים במקום, ובעוד שימת הלב של ארבעה אלו משוקעת בלהט הדיון, הברישו את אחד הקירות בדבק ובזריזות עטרו אותו במספר פשקוולים אשר ביקשו מעלמות צעירות לשמור על צניעות. הנערה עם השיער המוזר היתה הראשונה להביע מחאה, אך מחאתה התקבלה בכיסוי פניהם של האברכים

ומסדר יריקות על הרצפה (מזל שנכחה שם העוזרת הסודנית). בקואליציה המוזרה שנוצרה היה הפעם המתנחל באותו צד עם יריביו הקודמים, ומי יודע עד להיכן היו הדברים מגיעים אילולא הגיעה לשם המשטרה והציבה מחסומים באזור. בימים כתיקונם הייתי ממחר להביע תרעומת, אולם הגעתי למסקנה שאדישות היא הפעולה הטובה ביותר כעת. התארגנתי במהרה ויצאתי החוצה.

אחר צהריים

משהו מסריח קורה כאן, ואני לא מתכוון לשקית הקקי שמצאתי בתיק שלי כשפתחתי אותו. הנבלות האלו לא יבחנו גם בדרך הכי מלוכלכת, זה ברור לי. הגעתי למשרד ובמשך כל שעות הבוקר לא בירך אותי אף אחד לשלום. כשניסיתי כבר לפתוח שיחה עם מאן דהוא, היה ניכר בו שאינו שש לחברתי, וניסה לחמוק ממנה בתואנות שונות. יתרה מכך, בכל מקום ראיתי אנשים מתגודדים ומתלחששים על דבר מה, אולם מרגע שהיו מבחינים בי היו חוזרים מיד לעבודתם ומעמידים פניהם כאילו מאז ומעולם הם שקועים בה. בצהריים גיליתי מכתב על שולחני. נאמר בו בזו הלשון:

מר שבאי יקר,

אנו מודים לך על פעילותך בחברתנו. לדאבונו, מפאת קיצוצים, אנו נאלצים להפרד ממך. אנו מאחלים לך שתמצא מקום עבודה חדש במהרה, ומברכים אותך בהצלחה רבה בהמשך.

בברכה,

ההנהלה.

ג.ב. נודה לך אם תוכל לאסוף את חפציך עוד היום.

קראתי את המכתב ואז הרמתי את עיניי שחיפשו נמען למבטן. כולם, כמובן, היו שקועים במסכי המחשב שלהם במסירות אין קץ, שאין לומר, נוגעת אף ללבו של הקר שבאנשים. את המשך היום העברתי בחיפוש אחר חברי ההנהלה, בבקשת תשובות למכתב הפיטורין, אולם לא הצלחתי לאתר אף לא אחד מהם. נאמר לי שאחד עובד היום מחוץ למשרד, אחרת נאלצה לצאת מסיבה זו וזו, ושלישי נמצא בישיבה חשובה שאין להפריעה. 'תרצה למסור לו משהו?' 'לא, אני צריך לדבר אתו אישית'. 'אז תחזור מאוחר יותר, כרגע הוא ב...'. וכך אכן עשיתי. יצאתי לסיבוב,

אולם משחזרתי לא מצאתי לא אותו ולא את המזכירה. המשרד כולו התרוקן מאנשים והיה שומם למדי כעת. נותרו בו רק מספר עובדות קבלן אתיופיות ורוסיות, שעמלו על ניקיון המקום.

משלים עם גורלי סרתי אל השולחן שלי, וגיליתי שחפצי כבר היו ארוזים ומוכנים לסילוק.

*

אין להקל בסגולותיו של היאוש האנושי. אדם, כל עוד הוא אינו משוכנע בתבוסתו, ימשיך להתרוצץ אחוז חרדה בקיומו, אולם משהכיר בכך שתבוסתו שלמה וחתומה, תוסר ממנו אותה רעלה של רצינות תהומית בה אנו מתחברים עם הדברים, וכעת יוכל להשתעשע עמם בחדווה של פרפר שזה עתה הסיר מעליו את כבלי גולמו. כך הרהרתי בזמן ששלפתי את כלי זיני והשתנתי על המחשב במשרד. ולאחר שסיימתי פעולה מזככת זו אספתי את חפצי בידי ויצאתי החוצה.

ערב

לצערי או לשמחתי לא המשכתי להתייאש לזמן רב. נכון יותר, את קלילותה של האדישות החליפו במהרה אסטרטגיות של מאבק ונכונות להשיב מלחמה שערה. בשעה הראשונה עוד התהלכתי מהורהר למדי, אולם משנתקל מבטי באותו ברנש במעיל בלשים מאמש, נשטפתי להרף בנחשולים של חרון-אף שלא היו מביישים אף את ירמיהו ברגעיו הטובים. העמדתי פנים כאילו איני שם לב אליו, ואז חמקתי אל תוך סמטא, שם התמקמתי במארבי, מציץ בזהירות מאחורי סבך העצים. ניכר היה שהברנש אינו יודע לאן נעלמתי. הוא תר בעיניו אנה ואנה, אך משום שהיה לו מושג קלוש כלשהו, נע בסופו של דבר בכיוון הסמטא. לזה בדיוק יחלתי. הוא נכנס לשם ואז הסתערתי עליו כמו משום מקום, לפתתי את זרועו בחזקה וסובבתי אותה מאחורי גבו. "מי אתה?" זעקתי אליו, "מדוע אתה עוקב אחרי?" , אך הברנש לא השיב ורק פצח בזעקות שבר, שלמען האמת הרתיעו אותי מעט. "מי שלח אותך?" , נבחתי עליו בניסיון נוסף לדלות ממנו פיסת מידע, אך המנוול רק המשיך להעמיד פנים כאילו היה קרבן תמים, "הצילו! הצילו!" , קרא. מספר עוברי אורח כבר התקהלו במקום, ורחש בחש שהתחיל להזדמזם באויר הפך את המצב מעט לא נעים עבורי. אישה זקנה אחת צעקה "פושע", ואחרת צעקה "מחבל". לרגע חשבתי להבהיר להן את טעותן, אולם מיד הסקתי שאין בכך טעם. שחררתי את הברנש ומיהרתי להסתלק. הייתי קרוב לצאת מהעניין ללא פגע, וכבר חשבתי שכך אכן יקרה, אולם משיצאתי מהסמטא חסם

אדם כבד גוף במדים את דרכי. "משטרת ישראל", אמר בעודו שולף את תעודתו ומציגה בפני. "תעודת זהות בבקשה". פתחתי את התיק וחפשתי את התעודה, אך כל חיפושי עלו בתוהו. התעודה לא היתה שם. מוזר, חשבת, הייתי בטוח שלקחתי אותה אתי, ואז נזכרתי שהיום בבוקר, בזמן שהתווכחו כולם על צבע הקירות, הבחנתי בהיסח הדעת בערבי מפשפש בתיקי. ניסיתי לפנות אל השוטר בדברים ולהסביר את מצבי, אולם הוא התעקש שאתלווה אליו, ולשם ביטוי גשמי של אותה עיקשות הוציא אזיקים מחגורתו ואז הבריח אותם על פרקי ידי.

17/1. בוקר

סך הכול אני מסכם את שהותי בתא המעצר כחיובית. כשהגעתי קיבלתי ארוחה חמה ומצעים נקיים. אמנם את החדר נאלצתי לחלוק עם עוד שלושה אסירים, אבל היתה לי מיטה משלי, שיפור לא מבוטל בתנאי המחיה שלי. גם שותפיי לחדר היו נסבלים בהרבה משותפיי לדירה. את הלילה העברנו במשחק קלפים ובעישון (חומר לא רע בכלל) שהרגיע את הגוף והנפש. נכון, בשש קמנו למסדר הבוקר, אבל עד אז ישנתי שנת ישרים. נדמה לי שאף הייתי מאריך את שהותי שם לעוד מספר ימים, אם היה ניתן לי.

צהריים

אבל המציאות קראה לי לחזור אליה. יצאתי מהכלא והתחלתי להרהר בצעדי הבא. בתחילה עוד חשבתי לחזור אל מקום עבודתי הקודם ולתבוע הסברים, אולם מהר מאד ויתרתי על הרעיון והחלפתי אותו באחר. רק משוגע לא היה מבחין בקשר שבין הפייס לכל מה שקורה כאן, ולכן, כך הרהרתי, כל ניסיון לטפל במציאות הגשמית לפני שאטפל באחותה הוירטואלית נדון לכשלון. עם תובנה מוצקה זו ניגשתי למלאכה. ברור היה שמהצד השני נמצאים יריבים שכלל אין להקל בהם ראש, ושעל מנת לעקוף אותם אזדקק למיטב כוחות המחשבה. ניתוק ישיר, כפי שכבר נוכחתי על בשרי, אינו אפשרות. אבל כעת עלתה במוחי תכנית חדשה.

התחלתי באינטרנט קפה ברחוב יפו. מקום מטונף למדי, אפוף עשן, המצוי בירכתייה של חנות לממכר דברי מתיקה. אם כבר אז כבר, חשבתי. גלגלתי פייסל קטן ועישנתי, בזמן שחיכיתי לדף הפייס שיטען. הייתי צריך לעורר חשד, ולכן הדבר הראשון שעשיתי היה להחליף את הסיסמה, ומיד לאחר מכן יצרתי מספר איוונטים בדיונים שהתרחשו במיקומים לא קיימים, אליהם הזמנתי את כל "חבריי". לכשסיימתי יצאתי, לא הרחק משם, אל סין הקטנה, מסעדה סינית משונה ששוכנת בקומה השניה של בנין מגורים בשלומציון. הזמנתי לאכול, ובזמן זה ביקשתי מהבעלים להשתמש לרגע במחשב (תמורת שימוש במחשב שלו הייתי מוכן אף להתמסר לאפשרות המאד ריאלית של קלקול קיבה עתידי). נכנסתי לפייס ויצרתי עוד איוונט (במקלדת שלו היו האותיות במנדרינית, יצרתי איוונט אף על פי שלא הבנתי מילה

ממה שכתבתי), ולאחר מכן הצעתי חברות לבעל המסעדה ולעוד כמה סינים שמצאתי בחברים שלו. משם לקחתי אוטובוס למזרח העיר, ולאחר שקניתי כאפיה ואייפון גנוב בשער שכם המשכתי למסגד בסילוואן, מקום שידעתי שמזוהה עם חמאס (אין דבר שמפחיד אותם שם יותר מזה), ואז שלחתי מסרים אישיים בערבית לכמה חברים, التحير بالقرب! عاشت فلسطين! أنا أحب ذلك الجاد والعميق¹, ועל הטיים ליין של חברים אחרים הדבקתי תמונות שמצאתי באתר האינטרנט של שמלות כלה בצלאח אלדין. התחנה הבאה היתה ישיבת מיר בבית ישראל. לא הייתי צריך להיכנס (הם גם כך עוקבים אחרי אותות הנייד, מספיק שאשה בקרבת מקום), ולכן הסתפקתי בהתמקמות במסעדה המטונפת שמכרה קיגל בסמוך לישיבה. איתרתי את כל חברי הערבים (שמספרם גדל בשעה האחרונה) ושלחתי להם לקט אמרות בנות כנף מבית מדרשו של האדמו"ר בניצי גופשטיין, ובפעם השניה ביום זה החלפתי את סיסמת הכניסה לפייס (ניכר היה שמהו מעמלי נושא פרי כבר עתה, כי בזמן שעבר הספיקו להישלח אלי מספר הודעות שטנה, והפייס בכבודו ובעצמו, לאחר שהאט את מהירות הגלישה בו לקצב אטי שהיה נוחל תבוסה אף במירוץ עם הפרדוקסים של זנון, התחיל לחקור למעשי ולשלוח לי מיני איומים ונאצות, כמו שהוא שוכב עם אמי, או שאת אחותי הולכים לפתוח שלושה עשר כושים גדולים מאחור).

בשעות הבאות הספקתי לבקר בהר הצופים, נחלאות, המושבה הגרמנית ועין כרם, ובכל אחד ממקומות אלו נכנסתי לחשבון ממחשב אחר, מנסה כמיטב יכולתי לזרוע עוד אש וגופרית בעולם. להלן תמצית האירועים המרכזיים:

1. 14:35. פיגוע ראשון: אני נכנס לדף של המחלקה לפילוסופיה באוניברסיטה העברית וכותב שם: "אני אוהב את ההגות של ריצ'רד דוקינס." הפוסט זוכה לשתי תגובות נזעמות לפני שהוא מוסר מהדף. דבר דומה אני עושה בדף של המחלקה לספרות, שם אני מזמין את הנוכחים לכנס "הרהורים על שירתו של רם אורן", אירוע שבעקבותיו מתעלפות לפחות שתי גבירות נכבדות מאותה המחלקה, וארבעה סטודנטים לוקים בחרדה.

2. 15:15. בדף של "שידוכים לשם שמיים" אני מדביק תמונה של מטוס ומתחתיו מודעה ליבוא כלות אוקראיניות.

3. 15:40. לא בריא להיות מול מחשב זמן כה רב. אני עוצר בגן התות לכמה כוסיות וודקה עם הרוסים שם. אני מציע להם מהאסיוול והקלונקס שלי ומייעץ להם לערבב את הכדורים עם הודקה. הם נענים ברצון. בתמורה הם חולקים אתי אינפורמציה חשובה: וודקה + כוסית אבסנט + כוס מיץ גת מהתימני = סוטול איכותי במיוחד. אנחנו מחליפים ברכות. אני הולך (אני מדדה).

4. 17:20. אני יוצר איוונט של מסיבת גאווה המונית ובמיקום נותן את כתובת ישיבת קמינץ בשכונת הבוכרים.

5. 17:35. אני נכנס לדף של עיריית ירושלים וכותב: "ירושלים היא בירת פלסטין".

¹ יתכן, כך יטענו אחדים, שהייתי יכול להשקיע מעט יותר בנוסח. יתכן שהם צודקים.

6. 17:45. בדף של עין כרם 3 אני כותב: "סדנת ניקוי הגוף על ידי מציצת רעל צפרדעים תתקיים היום בשוקולד".
(סדנה נחשקת במיוחד בקרב ניו-אייג'יסטים. הציפיות הגבוהות, מיותר לומר, מסתיימות במפח נפש. למרות זאת הם מחפים על האכזבה במעגל שירה מקודשת).

7. 18:00. פיגוע אחרון להיום: בדף של "ג'דעיות - מדברות פמיניזם מזרחי", אני מניח תמונה של שפנפנת פלייבוי מתקתקה, רוכנת כלפי שיש המטבח בעוד עכזזה הנהדר מחייך אל הצופה. אני כותב: "אישה - למטבח!". פוסט זה, אני מציין בגאווה, זוכה תוך מספר רגעים לעשרות ומאות תגובות, הצלחה לא מבוטלת כלל!

8. 19:15. ישתבח שמו! ביסמיללה אל רחמן ואל רחים! הפייסבוק ביטל את חשבוני. סוף סוף, אני אדם חופשי.